

Participium praesentis Participium přítomného času

I. Aktivní:

Odvozování:

plný tvar 3. osoby přítomného času + **-nt-** + #

= adjektivní koncovky:

pro maskulina **-is** (adj. vzor *geresnis*)

pro feminina **-i** (adj. vzor *saldi*)

Predikativní tvary: *esq; lyjq; sningq*

Používání ve funkci atributu (tzn. shodného přívlastku)

kalbantis žmogus, *važiuojanti* mašina, *skaudantis* dantis

Lietuvių kalbą *studijuojantiems* studentams skiriama stipendija.

Dvylika brolių juodvarniais *lakstančių*.

Používání ve funkci predikátu – volbou participiálních tvarů vyjadřujeme nepřímou řeč:

(m): Pusbrolis *važiuojas* dirbti į Airiją.

(f): Ji sakė *keliaujanti* į Tibetą.

(pred): Šiais metais *reikią* dukrą leisti į mokslus. Miškuose šiais metais *esq* daug grybų.

Používání pro vyjadřování vedlejší činnosti subjektu:

Aš nesupratau *kalbas* su užsieniečiu (srov.: nesupratau, kad kalbu)

Bibliotekininkė sakė *negalinti* jai duoti šios knygos (srov.: sakė, kad negali)

Saulius pajuto *mylįs* tą gražią merginą (srov. pajuto, kad myli)

II. Pasivní

Odvozování:

plný tvar 3. osoby přítomného času + **-m-** + #

= adjektivní koncovky:

pro maskulina **-as** (adj. vzor *geras*)

pro feminina **-a** (adj. vzor *gera*)

Predikativní tvary:

vytvářejí se podle adjektivního vzoru: mají koncovku **-a**, prozodickou charakteristiku přebírají od maskulinního tvaru: *rašoma; kalbama*

Používání:

Ve funkci atributu:

skaıtoma knyga, *rašomas* laiškas, *planuojama* pertrauka

suprantama kalba, *neįskaitomas* raštas, *prieinamos* kainos

Vyjádření účelu předmětu:

valgomasis šaukštas, *šaunamasis* ginklas, *rašomoji* mašinėlė, *stovimoji* vieta

Substantivizace: *rūkomasis*, *miegamasis*, *sėdimoji*

Terminologické používání: *valgomoji* druska, *gyvenamas* namas,

geriamasis vanduo, *mušamieji* instrumentai

Ve funkci příslovecného určení (pro vyjádření vedlejší činnosti: paralela se semiparticipiem, jen v „pasivním módu“):

Studentai *mokomi* lietuvių kalbos išmoko ir latviškai.

Katė *glostoma* riečia nugarą.

Nelaimė *neprašoma* ateina.

Petras nesutiko *prašomas* paskolinti pinigų.

Ve funkci predikátu:

Čia mano senelių *gyvenama*.

Masaryko universitete *esama* baltistikos studijų.

Drauziama.

Galima.